SVOBODA СВОБОДА
UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятаймо про Україну!

VOL. XCVII. No. 67. JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, APRIL 10, 1990 CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 10-го КВІТНЯ 1990 Ч. 67. РІК XCVII

На Многі Літа, Владико



В імені Консисторії Української Православної Церкви в ЗСА вітаю з 92-літтям з дня народження Блаженнішого Митрополита Мстислава, Первоієрарха Української Автокефальної Православної Церкви в Діяспорі і молю Всевишнього, щоб Він сподобив нашого дорогого Владику дочекатись того дня, коли на порозі до собору Святої Софії в Києві його будуть вітати хлібом і сіллю тисячі віруючих відродженої на нашій батьківщині Української Автокефальної Православної Церкви.

Протопресвітер Василь Дяків,
голова Консисторії УПЦеркви в ЗСА

До цих побажань приєднується Головний Екзекутивні Комітет УНСоюзу та його видання.

ЗАКАРПАТЦІ ВИМАГАЮТЬ СЛУЖБИ У ВІЙСЬКУ УКРАЇНИ

Мукачево (Ярослав Каречак,УГС). — Тут у п'ятницю, 30-го березня, перед будинком районного військового комісаріяту відбулося пікетування молодих членів місцевої філії УГС. Юнаки призивного віку вимагали військової служби в межах України.

До гасел з цими вимогами були додані заклики підтримати литовський народ і активно виступити за надання повної незалежности Литві, яка проголосила про свій вихід зі складу СССР. Пікетувальники також тримали гасла з вимогами звільнити місцеву синагогу від складу боєприпасів та передати її для релігійних потреб жидівскій громаді. Вимагали також повернути вкрадений партчиновницькими функціонерами стенд „Голос РУХ-у", що висів у центрі міста.

Навколо пікетувальників збиралося все більше народу і пікетування перемінилося у стихійний мітинґ. Згодом учасників цього мітинґу оточили міліціонери та каґебісти, які намагалися розпочати бійку з демонстрантами, але ніхто на провокацію не піддався.

В результаті цієї акції притягнуто до відповідальности керівників місцевої філії УГС Ярослава Каречака і Богдана Дикого. Їм загрожує покарання по 1,000 карбованців. Місцеве радіо ще до суду називало їх „екстремістами".

У суботу, 31-го березня, в Мукачево відбулося чергове засідання Закарпатської філії УГС, на якому розглядали дивну поведінку колишнього політв'язня Павла Кампова, який останнім часом розгорнув у Закарпатті діяльність з метою створення „Русинської республіки". П. Кампов оточив себе сумнівними людьми і почав аґітацію за приєднання Закарпаття до Чехо-Словаччини. Виступив він і на організованому УГС та РУХом мітинґу в Ужгороді, де закликав вигнати галичан із Закарпаття, звинувачував їх в знищенні русинів-закарпатців. Активістів УГС намагалися переконати його, що це шкідлива для України діяльність, але він продовжує свою аґітацію, яка ллє воду на колесо партбюрократів-великодержавників.

Учасники мітинґу в Ужгороді тримали гасла „Свободу Литві" і протестували проти провокування конфліктів між мадярами і румунами в Румунії.

СВ. ЮР ПЕРЕХОДИТЬ ДО УКЦЕРКВИ

Рим. — Як повідомила Українська Пресова Служба зі столиці Італії, згідно з рішенням Міської ради Львова, собор св. Юра має перейти знову у власність Української Греко-Католицької Церкви. До четверга, 12-го квітня, адміністрація Російської Православної Церкви повинна б залишити собор св. Юра, приміщення та адміністраційні будинки.

Це рішення новообрана Міська рада прийняла 6-го квітня голосами 124 до 6 на спеціяльній пополудневій сесії. Рада, яка складається із 143-ох членів, наказала Українській Православній Церкві Московського Патріярхату, колишньої Російської Православної Церкви в Україні, опустити приміщення до 12-го квітня. Слід згадати, що арештування українських католицьких єпископів в Україні, що започаткувало ліквідацію Української Греко-Католицькоїн Церкви, розпочалось 11-го квітня 1945 року.

„Це є радісний день для Української Католицької Церкви. Наші молитви були вислухані й ми дякуємо Господеві за його ласку для нашого народу", — заявив Патріярх і Кардинал Мирослав Іван Любачівський. „Я щасливий, що мій поворот до Львова стає дійсністю та вірю, що в недалекому майбутньому, Папа Іван Павло II дасть мені своє благословення на поворот до мого осідку — Львівської Архиєпархії".

ГРУЗІЯ ТАКОЖ ДОБИВАЄТЬСЯ НЕЗАЛЕЖНОСТИ

Тбілісі, Грузія. — Френсіс Клайнс, кореспондент газети „Ню Йорк Таймс" інформує у числі з 9-го квітня, що десятки тисяч демонстрантів у Тбілісі, столиці Грузії, домагалися повної незалежности і виходу із Союзу, висловлюючи рівночасно незадоволення дотеперішньою політикою республіканського уряду.

Демонстранти в першу чергу вшанували жертви, які загинули рік тому коли спеціяльні частини КҐБ були послані до Тбілісі для придушення заворушень і масових демонстрацій. Як відомо, каґебісти не тільки вживали гострих побоїв у боротьбі з демонстрантами, але вбивали грузинів при допомозі саперних лопат. Кільканадцять грузинів патріотів загинули на місці, а тисячі були затроєні хемічними гранатами і були перевезені до багатьох шпиталів у столиці і на провінції. Чимало з них померли, а десятки залишились каліками на все життя. Забиті і пошкоджені були проголошені під час великої демонстрації в неділю, 8-го квітня героями грузинського народу, а численні промовці заявляли, що якраз вони започаткували процес до повної незалежности Грузії і виходу із Союзу.

Антикомуністичні і антиросійські настрої в Грузії помітні на кожному кроці, — пише згадана журналістка, — у великих містах і малих поселеннях. Ці настрої виявляються різними способами — від знищення пам'ятників Леніна в багатьох місцях республіки, до збирання підписів під петиціями, зречення совєтського громадянства, відмови служити в совєтській армії, вимог створення своєї власної республіканської армії тощо. Промовці під час демонстрації нарікали на повільність дії республіканської Верховної Ради і Ради Міністрів, які від подій рік тому не зробили нічого для проголошення незалежности. Людей режиму демонстранти називали необольшевиками", „ворогами грузинського народу", які, мовляв, зумисно сповільнюють процес незалежности, заморожуючи всякі заходи неформальних організацій. Грузинські патріоти переконані, що принаймні три четверті з усіх 5,5 мільйонів групинів підтримують ідею незалежности, які вважають, що треба було більше стосувати тиск на кремлівських диктаторів, принаймні так, як це робили інші республіки, зокрема Литва, Латвія і Естонія. Керівники демонстрації домагалися від Демократичного фронту і Народного Руху Грузії об'єднання в кожному відношенні, щоб таким чином створити Національний форум, який був би спроможний бойкотувати загальні вибори в СССР і добиватись демократичних виборів в повному розумінні цього слова, тим більше, що З'їзд народних депутатів прийняв постанову про багатопартійну систему.

Тим разом, не зважаючи на величину демонстрації, не було видно близько совєтських військових частин, а порядок вдержували тільки місцеві відділи міліції. Однак у зв'язку з подіями у Прибалтиці місцеві режимники і надіслані емісари комуно-московського імперіялізму роблят усі заходи, щоб зменшити ролю грузинського націоналізму і не допустити до процесу незалежности та виходу із Союзу.

Зловживання у совєтській психіятрії тривають

Женева, Швайцарія. — Міжнародна Асоціяція, яка виступає проти застосування психіятричних методів впливу на політичних в'язнів, твердить, що за останній час становище в СССР в цьому питанні практично поліпшилося. Асоціяція має досить обширний список політичних в'язнів, яких тримають у психіятричних шпиталях Совєтського Союзу. Щодо цих людей застосовуються недозволені методи психіятричного впливу.

Генеральний секретар Асоціяції доктор Роберт ван Ворен, розповідаючи про підсумки своєї недавньої поїздки в СССР, заявив, що над багатьма так званими „в'язнями совісти" у Совєтському Союзі продовжують знущатися. Список, що його передали Воренові совєтські активісти правозахисного руху, містить коло 40 прізвищ людей, яких тримають у спеціяльних лікарнях. У порівнянні з тисячею жертв, які складали такий список в середині 80-их років, видається, що є якийсь поступ. Однак і тепер практично неможливо точно підрахувати кількість тих, які перебувають у психіятричних лікарнях, бо з багатьма з них втрачений зв'язок. Совєтські офіційні особи роблять все, щоби приховати подібні факти. „Пацієнтів" без кінця пересилають з одного шпиталя в інший, намагаючись замести сліди.

Фактом залишається те, що совєтська правова система так і не відмовилася від подібних злочинних методів боротьби з вільнодумцями. Ворен сказав, що у Москві, Ленінграді і Естонії створені незалежні асоціяції психіятрів, які поставили перед собою завдання контролювати, як дотримується законність у психіятричній практиці.

Як зауважує Ворен, у совєтській пресі також неодноразово робилися спроби привернути увагу громадськости до зловживань „в'язничною психіятрією". В одній із місцевих газет, наприклад, була описана історія про те, як представника одного з опозиційних кандидатів у депутати силою помістили в психіятричну лікарню. Людина, про яку йде мова, висунула свою кандидатуру проти місцевого боса.

За даними асоціяції, міністерство внутрішніх справ Совєтського Союзу і далі контролює понад 1,000 психіятричних лікувальних установ по всій країні.

Гості з України виступили в Чикаґо

Чикаґо (око). — Товариство Прихильників РУХу в Чикаґо гостило тут кілька днів головного редактора „Літературної України" Бориса Рогозу, Романа Федорова, головного редактора журналу „Дзвін" та народного депутата СССР та економіста Олега Білоруса. Вони зустрічалися за обідом чи в гостях з різними громадськими, релігійними та фінансовими керівниками української громади, а у суботу увечорі, 24-го березня, відбулася зустріч - панель в залі парафії свв. Володимира і Ольги, на якій присутні вислухали думки гостей та поставили їм ряд питань, що стосуються теперішньої ситуації в Совєтському Союзі та в Україні зокрема.

Обидва редактори, один з Києва, а другий зі Львова, є активними в НРУП, їх видання широко насвітлювали й далі насвітлюють становища кандидатів, які дбають за українську мову, культуру, історію та добробут. В „Літературній Україні" почали друкувати Універсали Української Центральної Ради, заяви письменників України про те, що відповідальним за голод, розкуркулювання, заслання та розстріли не можна обвинувачувати лише Сталіна, а в тих злочинах винна Комуністична партія і винних людей треба притягти до відповідальности. В газеті частіше появляються статті, в яких насвітлюється в яких умовах Богдан Хмельницький складав договір з Московщиною, який до цього часу використовувано проти України.

Економіст О. Білорус змалював не зовсім рожеву долю украніської економіки. Україна становить 18% населення Совєтського Союзу, а вирощує 33% усіх овочів в СССР. В Україні робітники займають 11-те місце за середньою заробітньою платнею між 15 республіками. В 13-ох облстях України екологічні захворювання у декілька разів вищі від загально союзного рівня. Сільське господарство підкоряється наказам з Москви. Тому не так легко стати Україні незалежною державою. За роки совєтської влади в Україні 60% українського чорнозему зіпсовано, 13 атомних енерґобльоків працює в Україні, а вісім будується, і всі вони не відповідають найкращим вимогам безпеки. Україна експортує свою енерґію в різні країни Східньої Европи, не маючи з того жодної користи, лише те, що сидить як на бочці пороху, а всі гроші за вироблену й продану енерґію йдуть в Москву.

Відрадним явищем є те, що українська молодь виступає в обороні мови, прав які давно дані їм на папері, а в дійсності й далі далекі від реалізації. В Україні творяться різні партії й їхні програми подаються в „Літературній Україні". Журнал „Дзвін", що виходить у Львові, помістив довшу статтю Дмитра Яворницького „Історія запорізьких козаків" та статтю „Убивство міністра Перацького" разом з фотом одного з підсудних в тій справі Степана Бандери.

Усі доповідачі ствердили, що Народний Рух України за Перебудову зростає, сильнішає, набирає популярности не лише в містах, але й в селах, і Україна хоч і повільно, прямує до своєї незалежности економічної та політичної.

Передбачають включення України в нову раду

Оттава. — У зв'язку з офіційною візитою в столиці Канади прем'єр-міністра уряду Польщі Тадеуша Мазовецького, відбулася у вівторок, 27-го березня, пресова конференція, на якій були присутні, крім прем'єр-міністра Польщі, прем'єр-міністер Канади Браєн Малруні і міністер закордонних справ Джов Кларк.

В додатку до з'ясування поглядів обох урядів про можливості обопільної економічної співпраці, про теперішню ситуацію в Литві та про майбутність об'єднаної Німеччини, прем'єр-міністер Мазовецький пояснив пропозицію уряду Польщі створити Раду європейської співпраці як форум для майбутніх політичних і економічних зв'язків поміж країнами Центральної і Східньої Европи. На його думку, нова рада повинна б бути покликана до життя в рамках конференції 35-ти держав, відомої як „Гельсінкі II", яку плянується на кінець 1990 року в Фінляндії.

На пресовій конференції був присутній заступник голови Президії УНРади інж. Микола Світуха. У відповідь на його питання, прем'єр Мазовецький заявив, що він не бачить причин чому до нової Ради европейської співпраці не мали б належати всі східньо европейські країни, які є членами ООН, або які матимуть такий статус в майбутньому. Це включає Україну.

ПІДГОТОВА ЛІКАРСЬКОГО КОНҐРЕСУ В УКРАЇНІ ЗАВЕРШУЄТЬСЯ

Джерзі Сиthe, Н.Дж. (О. Кузьмович). — Підготова III Наукового конґресу, що його вперше в Україні, влаштовує Світова Федерація Українських Лікарських Товариств вимагає цілого штабу осіб та оранізацій щоб перевести задумане в життя. Тут в першу чергу зайнятий провід СФУЛТ, що заініціював цю виїмкову імпрезу, а з тим міністерство охорони здоров'я УССР і Товариство „Україна", які зобов'язалися підготовити конґрес в Україні, а поїздкою великої групи українських лікарів з Північної Америки та інших західніх країн на цю імпрезу займається туристичне бюро СКОП.



У редакції „Свободи" (зліва): д-р А. Сердюк, М. Гельбіґ і д-р А. Хрептовський.

Саме представники цих трьох установ, які є співвідповідальні за організацію конґресу, відвідали Екзекутиву Українського Народного Союзу та редакції „Свободи" і „Українського Тижневика", щоб поінформувати про свої справді великі пляни.

Заступник міністра охорони здоров'я УССР д-р Андрій Сердюк, який перебував довший час на терені ЗСА у справах посилення обміну різних засобів для здоров'я, прибув до нас в товаристві президента СФУЛТ д-ра Ахіля Хрептовського і власниці туристичного агентства СКОП Марійки Гельбіґ. У довшій розмові ми мали нагоду довідатися про подробиці того III Наукового конґресу СФУЛТ, який має відбутися від 4-го до 8-го серпня в Києві, а від 13-го до 16-го серпня у Львові, із багатою програмою як науковою так і туристичною.

Д-р А. Хрептовський передає нам точну наукову програму сімох днів конґресу, з якої бачимо, що в сесіях беруть участь майже по рівній частині лікарі з України і українські лікарі із західніх країн, зокрема із ЗСА і Канади. Це саме відноситься до ведення сесій. Також тут головують одні та другі лікарі-спеціялісти таких ділянок, як серцеві та судинні недуги, нервові і психічні, акушерства та гінекології, соціяльної меди-

(Закінчення на стор. 3)

Появилася збірка поезій І. Тарасюка п.з. „На крилах надії"

Торонто. — Тут 1988 року опубліковано збірку поезій Іларіона Тарасюка п.з. „На крилах надії" — виданням Української Євангельсько-Баптистської Конвенції. Обгортка мистця М. Окопного.

Цю книжку видану на гарному папері, об'ємом 376 сторінок, автор присвятив „Піонерам-Носіям Христової Правди в Україні і Діяспорі в 1000-річчя принесення світла Євангелії до Руси України". У передмові до цієї збірки д-р К. Костів, між іншим, пише: „Збірка віршів письменника Іларіона Тарасюка, являє собою три літературні твори - трилогію, — об'єднані спільною ідеєю гуманности й послідовністю трьох християнських сюжетів: віри, надії й любови. Усіх майже 2,000 віршів. Перший том називається 'На крилах віри', другий — 'На крилах надії', третій — 'На крилах любови' ".

Книжку цю в ціні 18 дол. — в м'якій окладинці, а 20 дол. — в твердій, можна замовляти, звернувшись на адресу: „Christian Herald", P.O.Box 1415, Kelowna, B. C., Canada V1Y 7V8.

У СВІТІ

МИНУЛОГО ТИЖНЯ колишній президент ЗСА Джиммі Картер двічі зустрічався в Парижі з керівником Палестинської Визвольної Організації Ясіром Арафатом, якого він хвалив за його зусилля приспішити замирення на Близькому Сході. Картер заявив кореспондентам засобів масової інформації, що „Арафат впродовж останніх місяців зробив все можливе для того, щоби приспішити процес перемир'я". При цій нагоді Дж. Картер обвинуватив провідників Близького Сходу у сповільненні дипломатичних зусиль у справі мирових переговорів

ГОЛОВНІ ТВОРЦІ економічної політики ЗСА та шість їхніх головних індустріяльних союзників заплянували зустрітися в Парижі щоби обговорити ці важливі політично-економічні зміни, що заіснували в світі від часу їхньої останньої зустрічі у вересні 1989 року. На порядку дня їхніх розмов будуть справи намагань країн Східньої Европи включитися у систему вільної торгівлі, об'єднання Німеччин і упадок японського фінансового ринку та єна. Учасниками цієї конференції, крім ЗСА, будуть Японія, Західня Німеччина, Англія, Франція, Італія та Канада.

ПРЕЗИДЕНТ ПІВДЕННОЇ АФРИКИ Ф.В. де Клерк і Нелсон Мандела, зустрівшись минулого тижня, домовились про зміну дати формальних переговорів уряду з Африканським націнальмим конґресом. Первісно ці переговори були заплянованi на 11-го квітня та були зірвані Африканським національним конґресом після того, як поліція почала стріляти у чорних демонстрантів. Після тригодинної дружньої розмови президент де Кларк сказав кореспондентам засобів масової інформації, що він з Н. Манделою договорилися про нову дату цих переговорів і проголосять її „незабаром". Н. Мандела заявив, що дату проголосять зараз після того, як вона буде схвалена керівним комітетом Африканського національного конґресу, провід якого ще дальше перебуває у Замбії, в екзилі.

ВІД ЛЮТОГО ГРОМАДЯН Болгарії та Польщі не допускають до лету чехо-словацькою лінією, що курсує між Прагою і Гаваною. Виявляється, що причиною такого зарядження є те, що болгарські та польські пасажири на тому леті, який в дорозі до Гавани зупинявся в Монтреалі, масово залишали літак та більше не поверталися. Понад 300 таких випадків трапилось між листопадом минулого року та січнем цього року, що в результаті засипало Канаду новою групою нелеґальних іміґрантів у пошукуванні політичного азилю. Більшість з них — це державні урядовці та професіоналісти, які не бачать жодної будучності, як „міжнародні робітники" на Кубі.

В АМЕРИЦІ

БАГАТО ЕКОНОМІСТІВ та аналітиків передбачає спад цін на будинки та помешкання протягом майбутніх десятиліть. Різкий зріст цих цін у 1980-их роках пояснюється збільшенням ґенерації дорослого населення з часів „бейбі буму". Покоління, яке слідує, набагато менше та попит на будинки й помешкання аналогічно буде менший. Професор економіки Гарвардського університету Ґреґорі Менків передбачає спад кількости населення, що відіб'ється на спадові попиту. Прогнози проф. Г. Менківа порівняно з іншими, які проводять паралелю між цінами будинків та інфляцією, є набагато песимістичніші. Незважаючи на застій у продажі нерухомостей, експерти вважають, що в майбутньому збільшиться попит покоління, яке досягатиме 40-ка років. Власність нерухомостей все ще є доброю інвестицією та вигідною фінансовою перевагою у відрахуванні податків.

ДЕМОКРАТИЧНИЙ ЛІДЕР в Сенаті Джордж Мічелл проголосив минулого тижня, що він очолить делеґацію, яка найближчим часом відвідає Совєтський Союз. Дж. Мічелл сказав, що делеґація не збирається їхати до Литви, але вона плянує зустрітись з лідерами всіх прибалтійських країн в Ленінграді перед поїздкою до Москви. „Ситуація в Литві — критична, — підкреслив Дж. Мічелл, який разом з іншими сенаторами зустрівся минулого тижня з міністром закордонних справ СССР Едуардом Шеварднадзе. „Американське становище було і буде таке: ми підтриуємо право на самовизначення". Мічелл повідомив, що він запропонував лідерові республіканців у Сенаті Робертові Долові взяти участь у поїздці, але той відмовився, пояснюючи це своїми власними плянами. В той самий час він разом із групою колеґ збирається здійснити поїздку до Сирії, Єгипту, Йорданії та Ізраїлю. До складу делеґації, очолюваної Дж. Мічелом, входить шість сенаторів-демократів. Як уже повідомлялось, сенатор-республіканець Алфонс Д'Амато вже виїхав у минулий четвер до Варшави, пляную наступного дня дістатися до Литви, користуючись в'їздною візою, виданою Верховною Радою республіки та запрошенням президента Литви Вітаутаса Ляндсберґіса. Білий Дім відразу відмежувався від намірів та заяв Д'Амато.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays Mondays and holidays by the Ukrainian National Association Inc. at 30 Montgomery Street Jersey City N.J. 07302
Svoboda (201) 434-0237 UNA (201) 451-2200
Бюро УНС у Вашингтоні (202) 347-UNAW, (202) 347-8631 (факс)
Subscription 1 year $40.00 6 months — $22.00 3 months — $12.00
UNA members 1 year — $15.00 Change of address — $1.00 Make check or money order payable to "Svoboda
Second Class Postage paid at Jersey City N.J

Провокація проти РУХ-у

Не минуло півроку після створення Народного Руху України за Перебудову а вже Центральний Комітет Комуністичної партії України розпочав підривний процес творення другого, „ще одного Руху", як його називає в довшій інформації газета „Радянська Україна", орган ЦКУ, Верховної Ради і Ради Міністрів УССР, у числі з 30-го березня.

Підписані під листом-коментарем особи з Тернопільської области, Д. П'ясецький, М. Гиріч, М. Пиріг, Я. Гевко і П. Колесніков, пишуть, або за них написали у лябораторіях КҐБ, а вони тільки підписалися, що в них створюється враження, що НРУП в такому варіянті, яким він нині є, існував, мовляв, і діяв для окремих членів Української Гельсінкської Спілки і для передвиборчої реклями. „Нам делеґатам Установчого з'їзду НРУП, уже давно стало ясно: діяльність Руху не відповідає вимогам і сподіванням більшости народів України, яким справді болить душа за перебудову, за створення суверенної України в межах Радянського Союзу".

Автори цього пропаґандивного вискоку проти УГС й інших неформальних організацій, які заховалися під прізвищами п'ятьох перестрашених громадян „тернопільців", турбуються, що „теперішні так звані активісти Руху, ісповідуючи зовсім іншу філософію, бо належать, одверто кажучи, до антидемократичних організацій, подібних до УГС, ведуть своїх членів облудними дорогами і у своїй амбіційній метушні вони використовують святі релігійні почуття віруючих, як католиків, так і православних".

В цьому місці автори „листа", покликаючись на Тараса Шевченка і Тараса Бульбу, стають в позу оборонців православної віри і закликають вірних „не кланятись, ані римським, ані католицьким богам", не згадуючи, очевидно ні словом про підложжя російської імперії Російську Православну Церкву і її ієрархію, яка допомагала СМЕРТШ-ові і КГБ у післявоєнний час „зривати голови з плечей" усім католикам і вірним інших релігій не кажучи вже про відбуття, з ініціятиви Комуністичної партії, так званого Львівського собору, на якому анульовано Берестейську унію і винищено усю ієрархію Греко-Католицької Церкви, крім Патріярха, Верховного Архиєпископа і Кардинала Йосифа Сліпого

„Усі ми нині досить грамотні завдяки радянській владі, — пише згадана „п'ятка" з Тернопільської области, — щоб не знати, що комусь знову смертельно вигідно розділити братів-українців, щоб розшматувати нашу многострадальну Україну, на цілі віки". Цю пісню, пише „Радянська Україна", співають нині „угасівці". З цих, мовляв, причин „ми, делеґати Установчого з'їзду НРУП, закликаємо народи України створити принципово нову, справді всенародну організацію — Рух народів України за перебудову" При тому вони звертаються до всіх хто мешкає в Україні, висловити свою думку і підтримати їхню ініціятиву.

Редакція від себе надрукувала прихильний до цієї підривної ініціятиви коментар, у якому говориться, що „найменший прояв екстремізму, націоналізму і анархізму в нинішній ситуації не сприяє перебудові. Треба додивитися чиї інтереси НРУП преставляє". Газета пропонує пропозиції, висунуті в листі з Тернопільщини підтримати, бо „вони безумовно мають під собою ґрунт"

Відповідальні за розгорнення праці НРУП особи повинні застановитися над новими пропозиціями КПУ і дати їм належну відсіч, заки ще „пістряк" не поширився серед збаламученої спільноти

Володимир Сушко

УКРАЇНСЬКИМИ СЛІДАМИ ПО БАЛТИМОРІ

Напередодні 32-ої Конвенції Українського Народного Союзу, що її він відбуватиме вперше за 96 років свого існування в травні ц.р., в Балтиморі, Мериленд, цікаво буде сказати дещо про це місто і що його в'яже з історією українського народу.

Балтимор — це одно з найстарших міст Америки. Положене в гирлі річки Патапско надЧасапік заливом, воно від ранніх літ розвинулося як важливе портове і індустрійне місто легко доступне із Атлантійського океану, як теж догідно получене завдяки добрій комінікаційній сітці з нутром країни в долині ріки Огайо і у вугільному басейні західньої Пенсильванії.

Початки Балтимору сягають до 1608 року, коли вперше причалив у ці околиці і їх обслідував славетний англійський мандрівник і дослідник Джан Смит, той самий, який коротко перед своїм прибуттям до Америки боровся був проти турків у Південносхідній Европі і попав у їхній полон. Вирвавшись із турецького полону, він при активній допомозі наших козаків із Запорізької Січі щасливо перейшов цілу Україну в поворотній дорозі до Великобританції. Дж. Смит у споминах залишив нам цікаві описи місцевостей в Україні, через які він переходив.

Не минуло багато часу як тут над заливом Чесапік почали масово поселюватися перші колоністи. Оселя скоро росла. Вже в 1729 році її заінкорпоровано як місто Балтимор. Містом заряджувала комісія, що її назначувала провінційна влада Мериленду. З цього, однак, не були вдоволені мешканці нового міста, число яких тоді зросло вже до 20,000. В 1797 році вони дістали самоуправу, яку місто має досьогодні. В 1950 році Балтимор нараховував 949,708 населення. Сьогодні воно є сьоме щодо величини міста в ЗСА

Свій безперервний ріст протягом більше як 350 років Балтимор у головній мірі завдячує постійному напливові іміґрантів так із Европи, як із інших стейтів Америки. Цей наплив був особливо масовий з часі другої половини минулого століття аж до вибуху Першої світової війни. Тоді в Німеччині проквітала буйна торгівля між Балтимором і Бременом. Кораблями лінії ЛЛойдс, які верталися з Европи, привозили тоді еміґрантів безпосередньо до Балтимору. Це був час, на який припадає масова еміґрація слов'янських народів до Америки, між ними українців.

Василь Галич подає (диви: „Ukrainians in the United States", N.Y. 1970) на підставі різних звідомлень Іміґраційного Уряду, що між 1899 і 1914 роками прибули до Балтимору 1,133 українців. Ця цифра напевно була багато більша. Відомо ж, бо, що тоді власті записували іміґрантів за державою, з якої вони приїхали. До того, національна свідомість більшости наших тодішніх еміґрантів була слаба. Тисячі їх через це пропали для нас на користь росіян чи австрійців, або тут вже осілих поляків, у сусідстві яких вони звичайно замешкували. Балтимор не був винятком. Сьогодні хіба їхні прізвища, що їх часто подибуємо в пресі чи деінде, свідчать хто вони мусіли бути.

Балтимор завдяки своїй індустрії все славився як місто, де не було тяжко найти працю. Сюди і прямувало багато наших перших еміґрантів із поблизьких стейтів. Між 1920 і 1932 роками перенеслося сюди 171 українців з інших стейтів. Зі самого містечка Монессен в Пенсильванії прибуло їх 88. В більшості — це свідомі люди і за їхнім почином засновано тоді Українсько — Американський Клюб при О'Доннел і Елвуд вулицях, де в 1930 роках буйно процвітало національно-культурне життя, не лише серед нашої громади але і перед загальноамериканською публікою.

При нагоді цієї внутрішньої еміґрації наших людей тут в Америці нагадується одне цікаве оповідання про початки українців у Балтиморі, що в 1920 роках кружляло серед наших людей в цьому місті. В скороченні воно таке: ...Тоді ще не було зорганізованої нашої громади в Балтиморі і якщо були такі люди, вони здебільша один одного не знали. В гарячий літній день ішов чоловік пішки до Балтимору за працею... Він заблукав серед фармерських піль, там де сьогодні є О'Доннел і Дандок вулиці. Побачивши якогось чоловіка, що працював на полі, підійшов до нього і підсвідомо привітав його, як вдома словами: „Дай Боже щастя", а цей без надуми теж йому так відповів... По хвилині щойно усвідомили собі — хто вони по національності — тоді підбігли один до одного і обнялись зі сльозами в очах...

Початки зорганізованого українського життя в Балтиморі датуються від вчасних 1890 років, коли тут над водою в сьогоднішній історичній дільниці Феллс Пойнт у східньому Балтиморі почали поселюватись наші перші лемки. В 1907 році їх було вже тут повище 100 осіб. Тут і за їхнім почином збудовано в 1913 році українську (тоді „руську") католицьку церкву св. Михаїла при 524 С. Волф вулиці. Рівнобіжно із тим центром, в південному Балтиморі по другому боці заливу в дільниці Киртіс Бей, осіли наші інші поселенці, які в більшості походили із Поділля. Впоблизу була хемічна індустрія. У 1911 році вони заснували свою церкву свв. Петра і Павла, бо до східнього Балтимору було тоді далеко і нелегко їздити.

Закінчення буде.

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

Чи слати твори Шевченка в Україну?

(м.б.) — В „Літературній Україні", почавши від 10-го числа, друкується есей дослідника творчости Шевченка Ярослава Дзири п. з. „Геній і коментатори його творчости". Автор переповідає всі митарства, які доводилось поборювати коментаторам і видавцям творів Шевченка, та про труднощі, з якими ще нині стрічаються дослідники і ті, що готують нове нецензуроване видання творів Шевченка. Дзира пише: „Вершиною успіхів шевченкознавства XX століття, особливо в коментуванні творів, слід уважати 'Повне видання творів Шевченка' у 16-ти томах, яке здійснив у Варшаві 1934-1938 київський учений Павло Зайцев, а перевидав його в 1959-1961 роках у Чикаґо М. Денисюк. ...Як скромний дослідник творчости Шевченка, я тільки на початку серпня 1989 зміг відкрити для себе видання Павла Зайцева у Львові, щойно повернуте з-під замків „закритого фонду" і ніким не студіоване. В Академічній бібліотеці Києва у „спецфонді" зберігаються тільки III-тий і XIV-тий томи. Якої непоправної шкоди нашому шевченкознавству завдало таке навмисне приховання досліджень Шевченкової думки"!

На доказ як приховувано правдиве протимосковське Шевченкове обличчя, автор наводить таке: „Згадую, як обурювався на Вченій Раді Інституту Літератури завідувач Відділу Шевченкознавства, Євген Кирилюк, що на ювілейній виставці у Ленінґраді 1961 року були виставлені зарубіжні видання Шевченка з тризубом, і вимагав їх зняти з вітрини".

Все це нам відомі факти. Що вражає, то те, що навіть дослідники-учені при Академії Наук УССР у Києві не мають під рукою найповнішого і найціннішого видання творів Шевченка П. Зайцева, передрукованого у Чикаґо. Чикаґівці купували масово це видання і воно залягає не в одному підвалі, коли батьки померли, а діти не знаходять іноді місця для українських книжок у їхніх модерних вітальнях. Не зайнятись би, наприклад, Українському Музеєві у Чикаґо збіркою цього видання і даруванням його АН УССР у Києві та іншим бібліотекам? Мине багато часу заки „перебудована" Україна зуміє перевидати варшавське видання, бо на опрацювання новішого від варшавського треба таки років!

Володимир Жила

КНИГА, ЯКУ ДОВГО ПАМ'ЯТАТИМУТЬ

Отець д-р Дмитро Блажейовський, „Schematism of the Ukrainian Catholic Church: A Survey of the Church in Diaspora", *Записки Чину Св. Василія Великого (ЧСВВ). Серія II, том 45. Рим 1988. 1318 сторінок. Ціна $60.00.*

В історії Української Католицької Церкви досі ще не було спільного „Шематизму" (довідника), як також в історії Христової Церкви в Русі-Україні від 988 року. А потреба в ньому відчувалася вже давно. Тому кожен, хто має відношення до Української Католицької Церкви, з великим зацікавленням зустрів вихід у світ рецензованої книги о. д-ра Дмитра Блажейовського.

Наперед скажемо, що книга ця потрібна і корисна. Читач, особливо духовенство та наш мирянин з широкої діяспори, знайдуть у ній багато найрізноманітніших відомостей про Церкву, духівництво, чоловічі і жіночі монаші чини, шкільництво та церковно-релігічні організації.

Ідея опрацювання „Шематизму" виникла в 1983 році й зараз же тоді була пред'явлена епископам, які сприйняли її прихильно. Остаточне рішення у цій справі винесено під час Синоду Українського Католицького Єпископату після уважного розглянення 28-ми сторінкового проєкту згаданої праці у вересні 1985 року. Тоді було рішено, що „Шематизм" має охопити Українську Католицьку Церкву в діяспорі, включаючи Польщу й Югославію.

Рецензований „Шематизм" за своїм характером є загальний, спільний і синодальний. Загальний, бо він охоплює всі парафії, усе духовенство, всі семінарії, колеґії, середні й вищі школи, всі чоловічі та жіночі манастирі, всі церковно-релігійні організації Української Католицької Церкви з усіх теренів, де вона офіційно існує. Спільний, бо він виготовлений при співпраці усіх владик та духовенства. І вкінці, він є синодальний, бо опрацьований з доручення Синоду Української Католицької Ієрархії.

„Шематизм" складається з дев'яти розділів: Рим і Українська Католицька Церква, Українська Католицька Церква в ЗСА, в Канаді, в Австралії і Південній Америці, в Західній і Центральній Европі, чоловічі монаші чини, жіночі монаші чини, українські католицькі середні й вищі школи, українські католицькі організації (епархіяльні і світові).

Матеріял у книзі викладено у продуманій системі й послідовності. Так у кожному розділі, що торкається окремої країни чи континенту для кожної епархії чи екзархату подається спочатку історичне минуле (опрацьоване конспективно з поданням найважливіших дат, осіб, зображення подій), тоді слідує склад центральної адміністрації, окремі парафії і духовенство. Шкільництво й організації розроблено за країнами й містами, які виділено альфавитно. Систематичність і послідовність — це найбільші прикмети цього видання; вони роблять його корисним для справного й швидкого вжитку.

У „Шематизмі" подано 1,175 назов парафій і місійних станиць, які існують у вільному світі, як також в Польщі й Югославії. При кожній парафії зазначено, коли вона була заснована, подано її парохів з зазначенням років, коли вони там служили. Подано також дані про теперішній стан парафії, як число вірних з 1986 або з 1987 року, кількість охрещених дітей, відбутих шлюбів, похоронів та кількість дітей, що навчались катехизму й української мови. Там є також дані про організації, що існують при парафії, коли їх засновано та скільки вони нараховують членів. Тут є також інформації про те, чи парафія видає парафіяльні бюлетені, щорічні фінансові звіти та чи ці матеріяли зберігаються в архівах парафії. Тут можна знайти також інформації про дочерні церкви, місійні станиці, коли такі належать до парафії.

У „Шематизмі" подано основні відомості про кожного владику та про все світське й монаше духовенство, включно з їхніми адресами й телефонами. В двох окремих розділах маємо вичерпні інформації про всі українські монаші чини (чоловічі і жіночі), історію їх постання включно до зайняття окремих манастирів. Цікавим є також розділ про українські католицькі середні і вищі школи, їх вчителів, учнів та студентів. Тут можна знайти й короткі дані про кожну школу. Останній розділ „Шематизму", присвячений українським церковно-релігійним організаціям, які автор розділив на епархіяльні й світові.

Для повноти картини розвитку Української Католицької Церкви в розсіянні в додатку до книги, автор подає також список парафій (з назвами місцевостей) з Північного Американського континенту, які закрито протягом останніх сорока п'ятдесяти років. В основному — це парафії в Канаді (в ЗСА закрито всього 14 парафій). Причини цього явища різні: мале число парафіян, брак священиків, об'єднання парафій тощо.

„Шематизм" має 1,318 сторінок, в тому числі 19 мап (займають повні сторінки), на них зазначено парафії та душпастирські осередки з усіх теренів. У книзі є 24 малюнки всіх катедральних соборів, манастирів, як також два альфавитні покажчики: парафій (з назвами місцевостей) і духовенства.

В цілому книга справляє дуже добре враження уже ззовні. Вона оправлена в тверді темно бронзові картонні обкладинки, на яких золотою фарбою подано прізвище автора, назву книги, місце видання й рік. Тут же Божий Храм і візерунок Марії-Оранти з піднятими молитовно руками. Друк книги чіткий, як усі мапи й малюнки. Англійська мова в основному поправна за винятком деякого неточного словожитку, дрібних стилістичних огріхів та незначних друкарських помилок. У прізви-

(Закінчення на стор. 4)

Михайло Паламар

250-ліття Пенсильванійського університету

Приблизно кожного місяця абсольвенти отримують журнали, газети або всякого роду повідомлення та запрошення на різні екскурсії від філядельфійської Альма Матер — Пенсильванійського університету зі старої столиці Америки. Але вже з другої половини минулого року повідомлення є головно про 250-ліття Пенсильванійського університету та підготову до ювілейних святкувань в 1990 році.

З цієї нагоди автор цього допису рішив пригадати, що в Пенсильванійському університеті, який належить до найстарших та найбільших інститутів Америки, можна набути відповідну освіту з різних галузей наук, включаючи можливість частинних студій в деяких західньоевропейських університетах, бож такі існують домовлення.

У Пенсильванійському університеті, що його заснував 1740 року Бенджамін Френклін, є, очевидно, величезна бібіотека для студіюючої молоді, де можна знайти й 10-томову Історію України-Руси Михайла Грушевського та Археологію України Ярослава Пастернака. Шкода, що ці праці ще не перекладено на англійську мову, бо представники адміністрації університету готові їх закупити для молодих студіюючих ґенерацій. В посілостях цього університету є також київського скульптора О. Архипенка обстрактна статуя короля Соломона з X століття до християнської доби.

При Пенсильванійському університеті є теж українська студентська громада, а виклади в славістичному відділі відбуваються з часів після Другої світової війни, так що в студійну програму можна включити й українознавчі предмети.

Отже, святкування 250-ліття існування Пенсильванійського університету буде від 16 до 20-го травня цього року. Будуть різні доповіді „від Пікасса до перестройки", тобто на всякі наукові теми. На пленарній сесії 18-го травня виступатиме також попередній президент Америки — Роналд Реґен. Тут, очевидно, будуть різні спортові змагання, концерти та забава і т.п., а перекуски з тортами й кавою та шампаном для учасників запевнені...

Доїзд до Пенсильванійського університету доволі вигідний. Поїзди й підземки та автобуси зупиняються на перехресті 30-ої і Маркет вулиці, звідки лише два-три бльоки до посілостей цього університету — одного з найбільше відомих осередків науки в Америці. До згаданого перехрестя також з філядельфійського летовища можна прибути поїздом або автобусом за 15 хвилин.

Присутні на цьому святкуванні будуть мати нагоду побачити величезну розбудову Пенсильванійського університету та, можливо, підготовити плян для власних студій чи може для своїх дітей або внуків, бож науковий світ поступає вперед, а нащадки з Руси-України належать до східньо-середземноморської культури й цивілізації старого світу (ще перед відкриттям нового світу), так що не годиться залишатись позаду.

Володимир Трембіцький

ДО ПИТАННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ЗАКОРДОННОЇ СЛУЖБИ УССР

Для кожного з нас несподіванкою було прочитати коротке повідомлення в „Українських Вістях" (ч. 12 з 25-го березня 1990 року) про відбуту в Києві конференцію на тему: „Европейська співпраця і союзні республіки" — значить 15 їх в межах СССР. Виходить, що на конференції були репрезентанти цих же республік, (із українськими господарями конференції в Києві) та само собою високі достойники міністерств з „центру", тобто з Москви. Допоміжними були й представники експерти з Академії Наук України. Вирішено випрацювати повний текст „нового законодавства", яке б управнювало б Україну відкрити свої амбасади в державах, що межують з Україною", (отже з Польщею, Чехо-Словаччиною, Мадярщиною і Румунією та місії в країнах, де є відома скупченість наших поселенців-еміґрантів чи давних мешканців, цілих провінцій зі своїми хліборобними оселями й підприємствами по містах Канади й Америки особлива.

У нашому підрахунку сильні українські еміґраційні осередки маємо в чотирьох державах: ЗСА, Канаді, Бразилії й Арґентині. Поза тереном американського континенту живуть, може меншою кількістю, але політично й інтелектуальною важливістю заслуговують українські еміґраційні осередки в таких державах, як Франція. Німеччина, Австрія, де наші культурницькі осередки існують від 1921-22 років та найновіші поселення з культурницькими центрами в Англії, Бельгії, з Люксембурґом, Голляндії, Швайцарії, Данії, Швеції та в двох інших державах. Еміґраційні поселення в Юґославії цілими селами (в Боснії, Хорватії й в Бачці) разом біля 13,000 душ. Окремо вартісний є осередок в Римі із церковними установами та університетським центром науки.

Для комплекту цих поселень в західньому світі можна додати ще Австралію з Новою Зеляндією, де проживає теж наша нова свідома еміґрація із 1950 років. Числом біля 35,000 душ.

Для повноти цілости вищеподаної справи варто би тут додати до поданого списка чотирьох держав у Центральній Европі, ще дві чорноморські країни — Болгарію та Туреччину, які є в просторі малого Чорноморського басейну та при постійній чи не щоденній комунікації морем, та Дунаєм. Ми є прямо сусідні з Україною.

Таким чином ми отримали б у відношенні із-за поза сьовєтських держах: шість сумежних із Україною, дванадцять наевропейському континенті та п'ять в американському світі, та Австралію. Разом яких 25 держав, з якими Україну єднають спільні важливі економічні інтереси: Польща, Чехо-Словаччина, Румунія, Мадярщина, але й Туреччина через безпосередній прохід в середньоморський басейн.

В еміґраційному розумінні із зв'язківтримільйонової еміґрації ясно: ЗСА (1,000,000), Канади (750,000), Бразилія (150,000) та Арґентина (300,000) це національно-культурницькі взаємини, а европейські еміґраційні осередки із такими політично-інтелектуальними осередками, як: Париж (архів-музей) Мюнхен (УВУ), відомий нам історично Відень, наш католицький Рим, етнонаціональний бастіон і в Юґославії, які мають особливу вагу для українського наукового світув Києві, із якого можна б нав язати контакт з українськими університетськими центрами в Західній Европі, так само як із американським українським гарвардським, торонтським, едмонтонським та науковими установами нашими в Ню Йорку чи у Філядельфії — з осідком митрополії.

Побажано тут включити використовування економічних взаємин України з іншими европейськими державами, як: Англія, Франція, Швеція, Голляндія чи Бельгія, де може вдалось би до деякої міри покращати прожиткові там же українським поселенцям. Усі ці держави мали до 1917 року свої капіталовклади в Донбасі на Запоріжжі та в портах України. Пам'ять про це не забулась досьогодні.

Коли взяти до уваги, що за час державности України 1918-24 років УНР мала в біля 36-ти державах свої посельства та консуляти, ясно із зовсім нормальними міждержавними взаєминами як суверенній державі, то оцих перших біля 25 держав нагадували б нам наші перші насправді дипломатичні стосунки 1918-20 років, які то взаємини могли б бути моделем до сучасних взаємин плянованих у Києві при ситуації суверенізації УССР в економічному та політичному розумінні. 70 років тому були:

а) акредитації посольства, дипломатичних місій (як переходових явищ) до зформовання де юре урядуючих посольств, консулятів із акредитацію з приводу неприсутности ще дипломатичних представництв через тимчасові ще технічні неприготованости" Приходило до виникнення в міжнародні взаємини свої таки (з поктриттям золота) валюти — банкнотів (гривні — 100 шагам) й карбованця, як скарбової одиниці для особливих закордонних фінансових платностей для особливих зобов'язань у розрахунках закордоном. Як це питання було б зформоване, тяжко тепер сказати, раз статус конфедерації з обмеженою незалежністю мав би бути збережений.

б) мусів би бути поставлений такий важливий чинник як: далекобіжний залізничний (для належного закордонного зв'язку) морський — хіба вже під своїм державним прапором та повітряний („Украповітря шлях") який до 1930-их років мав своє власне становище, подібно, як це існувало в 1918-19 роках але самостійно (від червня 1918 року) та на спілку із австро-угорськими та навіть німецькими летунськими лініями (між березнем та листопадом 1918 року).

в) Врешті мимоходом прийти повинно до встановлення урядування своєї поштової системи із українськими поштовими марками та друком українською та міжнародною мовами, яка за час державности 70 літ тому вважалася французькою.

г) Незалежно від плянуваних міждержавних взаємин у широкому розумінні прийшлось би також мати свої консулярні взаємини (комерційно-паспортно-туристичного характеру) із своїми паспортами, на яких було б пошановано державно-правний статус української мови за старим державним законом, затвердженим між травнем 1918 — листопадом 1921 роками.

Для пригадки можна подати, що в незалежних державах 1918-20 роках було 56 консульських представництв чи департаментів при місіях чи посольствах УНР, не числячи 15 консульських аґенцій до европейської ленінської Росії 1918-го року.

Ось нам картина повновартости закордонного становища України. Ясно ці стосунки мали б мати свою хоч

(Закінчення на стор. 4)

Підготова...

(Закінчення зі стор. 1)

цини, хірургії, нервових та психічних захворювань, стоматології та травматології і ортопедії. Як бачимо, усі важливі медичні проблеми будуть заторкнені в часі наукових сесій.

На наше запитання до А. Сердюка, чи його міністерство буде порушувати важливу та трагічну справу наслідків атомової катастрофи в Чорнобилі, гість з Києва відповідає, що про трагедію Чорнобиля та його наслідки буде говорити у своїй вступній доповіді на відкритті конґресу, міністер охорони здоров'я Юрій Спіженко, а в сесії на тему соціяльної медицини про екологію та медицину буде говорити сам А. Сердюк.

Самозрозуміло, що тут в розмові домінувало питання опіки та лікування жертв атомової катастрофи в Чорнобилі та промовчування захворювань наслідком радіяції, яким грішив попередній міністер охорони здоров'я Романенко. А. Сердюк каже, що він був за тим, щоби закрити атомову станцію у Чорнобилі, але рівночасно ставить питання, де взяти світло в Україні, коли не буде атомових споруд. Він також вітає усі намагання української спільноти в Північній Америці допомогти жертвам радіяції, точного переліку яких немає, однак, звертає увагу, про ліки, які вживається в ЗСА, а яких в Україні не знають. Тому він вияснює нам, що перевів також в часі перебування на нашому континенті розмови із власником українських аптек в Торонто щодо майбутнього постачання ліків до визначених міністерством охорони здоров'я валютних аптек в Україні. Тут йдеться не лише про ліки потрібні для жертв радіяції, а і про такі, що в загальному найбільше потрібні для хворих. Він оптиміст, що ці переговори будуть успішні та в майбутньому хворі українці зможуть діставати виписані їм лікарями ліки із ЗСА, але... мусять оплачувати їх долярами.

Коли ми повертаємося таки до так болючої для кожного українця теми Чорнобиля, д-р А. Хрептовський інформує про проєкт, який передав саме А. Сердюкові про академічний обмін між Канадою і СССР на тему впливу ядерного вибуху в Чорнобилі на природжені хвороби серця і вінцевих судин, що його зладив проф. Ярослав Барвінський із медичного факультету університету у Вінніпезі. В тій цілі проф. Я. Барвінський, д-р Василь Трухлий, д-р Павло Джуль і д-р Юрій Конюшко з Австралії мають вже у квітні відвідати Україну, щоб там конкретно говорити про можливу допомогу у відкритті нових добре вивінуваних операційних заль, постачання технології та вивезення хворих дітей на лікування до Канади.



Деякі з працівників готелю „Супутник" у Львові під час „брифінгу" М. Гельбіґ в справах обслуги гостей з Америки.

Тут знову д-р А. Сердюк підхоплює важливість обміну лікарським досвідом та потребу медичного вивінування для медичної обслуги в Україні та підкреслює, що міністерство охорони здоров'я України готове приймати кожне число українських лікарів зі Заходу, які захочуть допомагати у лікарнях України.

При тому і він і д-р А. Хрептовський порушують важливе питання українського медичного словника і глосарія, щоб взаємно познайомитися із термінологією і назовництвом ліків. Д-р А. Хрептовський інформує, що це завдання перебрала СФУЛТ, зокрема коли йдеться про матеріяльну сторінку, постачання паперу на такий словник і коштів друку та він надіється, що до двох років словник буде готовий.



Олександер Бородай (перший справа) у своєму студіо. Це один з мистців України, який буде виставлятись під час конґресу лікарів.

Але все це справи, які виринають на маргінесі відвідин наших гостей, і ми повертаємося до властивої і найважливішої причини їхніх відвідин — Наукового конґресу в Україні. Гості інформують, що з Північної Америки вибирається біля 200 лікарів, а разом з родинами це буде понад 400 осіб. Уложити цілу поїздку, її програму, туристичні екскурсії, мистецькі програми, приміщення, святочні імпрези — це величезне навантаження для туристичного аґентства СКОП і його власниця М. Гельбіґ признається, що це найбільше завдання, яке їй досі довелося виконувати. Щоб все було якнайкраще, вона запланувала ще окрему поїздку в березні до Києва і Львова, щоб обговорити усі подробиці програми. Вона інформує, що лікарі та їхні родини будуть приміщені в Києві в готелі „Русь", а у Львові зарезервовано цілий новозбудований готель „Супутник". Важко подавати цілу розвагову програму, але варто згадати хоча б прогульку до Канева, до Почаєва, відвідини могил Стуса, Литвина та Тихого і стрілецьких могил у Львові, мистецькі виставки в обох містах, театральні постановки „Запорожця за Дунаєм" і виступи ряду хорів, покази моди в обох містах та інше. Все це буде відбуватися під опікою добрих провідників і призначено так для учасників конґресу, як і їх родин.

Коли питаємося президента СФУЛ д-р А. Хрептовського про програму для лікарів поза науковими доповідями, то він, як і А. Сердюк, запевняють, що всі лікарні та клініки будуть відкриті для відвідин гостей-учасників конґресу як і усі професійні заклади. Питаємо про особливо важливі відвідини в шпиталях, де перебувають заражені радіяцією діти з околиць Чорнобиля, то д-р А. Хрептовський пояснює, що є в пляні, щоб ці лікарні відвідали дружини лікарів з подарунками. Організатори сподіються, що на наукових сесіях буде біля 250 слухачів, бо поруч гостей зі Заходу візьме в конґресі участь біля 250 лікарів з України. Святочне відкриття конґресу у Києві і закриття у Львові будуть показані по телевізії, а цілий конґрес буде накручений на відео-стрічку професійною фірмою із ЗСА, яку анґажує і оплачує СФУЛТ. Також СФУЛТ фіннансує друк програмок із абстрактами доповідей, а усі доповіді будуть відтак видані в ЗСА.

Нас цікавить ще й фінансова сторона того великого задуму. На наші запитання довідуємося, що переїзд та перебування платить кожний учасник сам за себе, а організацію на місці цього конґресу фінансує міністерство охорони здоров'я.

Багато фінансових зобов'язань перебрала на себе СФУЛТ, так для конґресу, який влаштовує, як у пізнішій співпраці з українськими лікарями в Україні, яка, як надіється д-р А.Хрептовський, буде жива та продуктивна. Тут він ще заторкує справу спільного видання спершу так потрібного медичного словника, а далі журналу та інших медичних видань.

Стільки питань, стільки проблем, на які бажалося б мати відповіді, особливо питань, які хотіли б ми поставити д-рові А. Сердюкові але він поспішає та обіцяє, що в найкоротшому часі подасть нам інформації, які нам найбільше близькі та болючі, наприклад, скільки зареєстровано захворінь радіяцією, скільки шпиталів для них, як нести так конечну допомогу хворим та як їх лікують.

НЕ ЦІ СЛОВА

У перекладі Ісидора Пасічинського із статті Яцека Брошкевича п.з. „Двадцять п'ять слів" („Свобода" чч. 52-53, 20-го о 21-го березня 1990 року) треба читати: „Надія на 'своє' з'явилась їм, коли Ґомулка після 1956 року заповів розслідування такої можливости". Як теж у другій частині цієї статті має бути: „Отець Василь Литвинюк уважає за доцільне під час нашої розмови підкреслити..." — Ред.

АНГЛІЙСЬКА ФІРМА Ровер заплянувала будувати свої авта марки „Маестро" в Болгарії, при чому буде мати спеціяльний вишкіл для робітників своєї фірми. Делеґація кількох представників фірми Ровер вже оглянула кілька можливих місць у північносхідній частині країни коло місцевости Толбухін. Фірма обрахувала і сподіється, що коло 7,500 авт можна буде випустити в Болгарії до 1991 року, збільшуючи число продукції до 50,000 до 1994 року

Отець д-р І. Тилявський попрощався з Пармою

Повідомлення про те, що настоятель парафії Покрови Пресвятої Богородиці у Пармі о. д-р Іван Тилявський 6-го лютого ц. р. залишає парафію, було шоком не тільки для багатьох парафіян, але також для інших людей Парми, Клівленду та околиць, які бодай трохи знали цю непересічну людину. Бож в одній особі він поєднував доброго пароха, гуманіста і патріота. Впродовж 12-ти років разом з парафіянами він дуже успішно вів свою парафію в усіх відношеннях. І ось раптом чуємо — парох відходить... Чому?

Звичайно, з чисто формального погляду дивного в цьому відході нічого нема. Доживши до 71-го року життя, з яких 53 роки присвячено службі та науці віри Христової — в тому числі 40 років душпастирської праці, людина вже вповні заслуговує на відпочинок. Але справа в тому, що о. Тилявський належить до таких людей, для яких праця для народу та рідної церкви — це їх життя. Розбудувавши парафію в Пармі, Огайо, тепер візьметься за розбудову парафії для наших поселенців у Норт Порті на Фльориді. Він поїхав туди, бо його там потребують.

З біографії о. Івана Тилявського довідуємося, що ще 1937 року, маючи 18 років, з групою учнів української Перемиської гімназії він виїхав на науку до ОО Селезіян в Італії. Не було це легким рішенням, бо його мама, як і кожна добра мама, не хотіла, щоб її син так далеко й так надовго виїхав з дому. Але таким було бажання її сина, який заради служби вірі Ісуса Христа, Церкві та рідному народові, вирішив пожертвувати багатьма особистими вигодами — в тому числі родинним життям (висвятившись, він вже не міг одружитися).

Виїзд на студії до Італії благословив Слуга Божий Митрополит Шептицький, який високо цінив виховну ролю чину Селезіян, що його (чин) започаткував св. Іван Боско — основоположник чину. Великий Митрополит бажав, аби подібну виховну працю проводили серед української молоді майбутні українські Селезіяни. Завдяки заходам о. проф. Голинського, постала українська вітка чину Селезіян. Сьомим (щаслива сімка!) священиком за чергою став о. Іван Тилявський. Тайну священства він одержав з рук архиєпископа Івана Бучка 23-го липня 1950 року, а теологічні студії доповнив у Парському Східньому Інституті в Римі трирічним курсом, завершивши їх докторатом у правничо-літургічному відділі. Його докторська дисертація називалася „напрямні літургічного руху в Почаївському монастирі під час перебування в Унії".

Бувши членом чину Отців Селезіян, о. Тилявський ввесь час займався притаманним для чину вихованням молоді — спочатку в Українській Малій Гімназії у Франції, а потім у Римі. Крім того, він викладав в Українському Католицькому Університеті предмети з українознавства та моральної богословії.

І коли з доручення Блаженнішого патріярха Йосипа 1978 року парохом парафії пресвятої Богородиці в Клівленд-Парма став о. Тилявський, він за ці роки пробробив тут велику роботу і то серед важких обставин. Наприклад, в той час, коли на початку свого душпастирства в Пармі парафія мала 800,000 дол. боргу, тепер фактично вона не має боргів. У своєму розпорядженні парафія має поблизу невеличкий парк, спортовий майдан та цвинтар, не кажучи вже про дві великі залі.

Як зазначив перший голова парафіяльшої ради д-р Володимир Боднар на прощальному вечорі, який відбувся в залі Свято-Покровського осередку, в своїй діяльності о. Тилявський змагав за наш Патріярхат, за українську історично-традиційну обрядовість, за старий юліянський календар та вживання української мови в Богослуженнях. Патріярх Йосип особисто посвятив наріжний камінь під будову величавого парафіяльного будинку з каплицею. „Отець д-р Іван Тилявський, — сказав д-р Боднар, — вихованець Патріярха Йосифа. Він з ним в Римі співпрацював і майже кожного дня зустрічався... Ще молодим хлопцем він залишив лемківську родинну стріху та рідну землю і з невмолимою та наполегливою працею і „твердим" життям а, передовсім, з вірою в Божу допомогу та любов'ю до нашої землі — України, досягнув успіхів. Тому й таке його тонке ностальгічне ставлення і любов до України та її дітей, як також до наших прибулих гостей з України... Отець д-р Тилявський підніс нашу парафію духовно і фінансово, був духовним будителем і спеціяльно цікавився дітьми, бо знав, що діти — це наша майбутність".

Якщо йдеться про гостинне ставлення о. Тилявського до наших гостей з України, то в цій справі він керувався не тільки християнськими засадами братолюбія, але також патріотичним бажанням допомогти нашим землякам в Україні, які в тяжких умовах поневолення борються за здобуття національно-державної незалежности українського народу. Саме з метою нав'язання тіснішого контакту з нашими земляками на рідних землях, впродовж останніх двох років він двічі відвідав Україну — в тому числі Київ, Львів та інші міста. І тому тих з наших людей на еміграції, які, з одного боку, на словах „душу й тіло" кладуть за Україну, але, з другого боку, не тільки самі вороже ставляться до будь-яких зустрічей з нашими гістьми з України, але навіть роблять все, аби також інші з ними не зустрічалися, такі типи, на думку Тилявського, є ніхто інший, як новітні фарисеї, з якими не варто мати нічого спільного.

На прощальному вечорі о. Тилявського прибуло привітати його та побажати йому всякого добра на майбутнє багато парафіян та інших його друзів з околиць. Від дітей Таня Кость прочитала вірш своєї сестре Ренати в пошану о. Тилявського. потім від сестрицтва церкви д-ра Тилявського вітала Зеня Панчишин, від братства св. Покрови — д-р Ярослав Крив'як, від УЗО — мґр Василь Ліщинецький, від суспільної опіки УЗО Олена Хміляк, від пластунської організації Євген Палка, від „Рідної Школи" — директор д-р Вірослав Кость, від церковного хору Борис Тарнавський, як також наспіли привіти та побажання від жіночої організації Золотий Хрест та інші.

В неділю, 4-го лютого, відбулася прощальна церковна відправа, яку відслужив о. Тилявський. У своєму виступі він ще і ще раз підкреслив, що після 12-ти років служби в парафії церкви св. Покрови на Пармі, він відходить з чистим виконання тих обов'язків, які покладає на нього християнська церква та українська спільнота, яким він служив і служитиме до кінця свого життя.

І хоч як сумно було розставатися з улюбленим парохом, проте вже „мусіло бути" і на це, як кажуть, ради нема...

Д-р Юліян Мовчан

Товариство Українських Інженерів Америки

при співдії

Українського Інституту Америки

влаштовує

в суботу, 21-го квітня 1990 р.

в приміщеннях УІА, 2 Схід 79 вул. в Ню Йорку

КОНФЕРЕНЦІЮ

на тему:

„КОМП'ЮТЕРИЗАЦІЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ"

Головний доповідач: ЛЕОНІД М. ІВАНЕНКО, Інститут Кібернетики, Українська Академія Наук, Київ.

Програма

ТЕХНІЧНА СЕСІЯ, год. 1:00

1 Відкриття, Роман Гавриляк, Голова ТУІА
Проф. Роман Воронка, Предсідник Конференції

2 Доповіді

2.1 Марко Горбач, професор Йорк Університету, Торонто. „Українізація особистих комп'юторів ІБМ і Макінтош, деякі практичні завваги"

2.2 Микола Біланюк, докторант, Carnegie Mellon, University, Pittsburgh, PA. „Причинки до застосування комп'юторів для української мови"

2.3 Мирон Депутат, докторант, State University of NY Buffalo. „Модерна технологія в українській мові"

2.4 Юрій Бланарович, професійний інженер, власник підприємства Computeradio. „Застосування комп'юторів для української мови"

2.5 Дискусійний період, обговорення можливостей стандартизації українських кодів.
Доповіді будуть виголошені в українській мові, та будуть доповнені обладнанням для вжитку українських кодів.

2.6 Перерва

ПЛЕНАРНА СЕСІЯ, год. 6:00

3.1 Привіт вступні завваги
Роман Гавриляк, Голова ТУІА
Проф. Роман Воронка, Предсідник Конференції

3.2 Леонід Миколайович Іваненко, Інститут Кібернетики, Київ. „Українська мова він комп'ютори"

3.3 Любомир Онишкевич, завідуючий відділу дослідів, David Sarnoff Research Center, Princeton, NJ. „Пропонований короткий словничок української термінології зв'язаної із персональними комп'юторами" „Українізація Мекінтош комп'юторів"

По конференції відбудеться неформальна зустріч та дискусія з доповідачами та учасниками конференції.

ТУІА застерігає собі право змін у програмі.

В ЧЕТВЕРТУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ

бл. п.

ВАСИЛЯ РОСТКОВИЧА

інженера лісника, пл. сен. куреня „Чорноморці"

буде відправлена

СЛУЖБА БОЖА

в церкві Непорочного Зачаття в Гемтремк, Миш

дня 27-го квітня 1990 р. о год. 8:30 ранку

Прошу про молитви.

Дружина СТЕПАНІЯ

ПОСВЯЧЕННЯ ПАМ'ЯТНИКА

НА МОГИЛІ

св. п.

МИКОЛИ ДЕНИСЮКА

ВИДАВЦЯ І РЕДАКТОРА

відбудеться

в неділю, 22-го квітня 1990 р., о год. 3-ій по пол. на цвинтарі св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

ЛЮБОМИРА ДЕНИСЮК-ПАЛІЙ

ПОДЯКА

27-го жовтня 1989 р. відійшов у Вічність

наш Найдорожчий

МУЖ, БАТЬКО, ДІДУСЬ І БРАТ

бл. п.

Мирон Пінковський

абсольвент теології у Львові, народжений в Білому на Бережанщині.

Отсим складаємо щиру подяку всім тим, що взяли участь в похоронних відправах.

Дякуємо нашому парохові монсеньйорові Й. Федорикові і о. Ю. Маліковi.

Дякуємо хорам „Боян" з Елизабету та хорові „Трембіта" з Ірвінґтону, що відспівали Панахиду під проводом М. Коваля.

Дякуємо за прощальні слова інж. Янові, проф. Чировському, проф. Цялці, М. Іванцеві і Ксені Драган.

Щире Спасибіг Кредитовій Кооперативі за квіти.

Щира подяка за всі Служби Божі за душу Покійного.

Особлива подяка Всім тим, що зложили щедрі пожертви на добродійні цілі.

Також дякуємо усім, що безпосередньо переслали датки на різні цілі.

Якщо через недогляд кого пропущено, тоді просимо вибачення.

Нехай Господь нагородить і благословить Вас за Ваші добрі серця.

У гнибокому смутку:

НАДІЯ — дружина
КЛЮФАС ХРИСТИНА з родиною — донька
ПІНКОВСЬКИЙ АНДРЕЙ з родиною — син
СЕНЧИШИН УЛЯНА — донька
ПІНКОВСЬКИЙ НЕСТОР — брат

СВ. ВАСИЛІЯ в Стемфорді

Михайло Ватралик $1000.00

ПАТРІЯРШИЙ ФОНД

В. Закорчений 20.00
П. Карваш $15.00

Разом $35.00

СЕМІНАР СВ. СОФІЇ у Бавнд Бруку

Я. Вишневський $20.00

На КПС в Ню Йорку

І. і Р. Левицькі $10.00

РУХ

Укр. Професіонали і Бизнесмени $50.00
Д-р Ю. Тритяк $25.00

Разом $75.00

На СВ. СОФІЮ в Римі

$100.00 — д-р і Б. Худьо, М. Ватралик.
$50.00 — Стейтова Рада УККА, Самопоміч в Елизабет, Н. Дж., д-р Р. і О. Граб, А. і І. Дзедзик.
$30.00 — Б. Ґолда.
$25.00 — Н. Пінковський, П. і А. Штабалюк, Е. і О. Мельничук, Х. і М. Мельник, М. і А. Іванців, М. Бойко.
$20.00 — Інж. Янів, О. Загайкевич, М. і О. Коваль, д-р М. Бих, проф. Цяпка, Я. Іваxів, К. і Г. Гречак, М. Хитра, З. Савицький.
$15.00 — Я. і І. Закаляк, П. Кардаш.
$10.00 — О. Яцусь.

Разом $800.00

На СИРІТ в Бразилії

$100.00 — О. і В. Побігушки.
$50.00 — Ю. і К. Стецюки.
$40.00 — Л. Мосевич.
$30.00 — Б. Ґолда.
$25.00 — О. і А. Федаш, А. і Я. Літоші, Т. і У. Сенчишин, Н. Пінковський.
$20.00 — Р. і Г. Челок, А. і С. Феденишин, Б. і Р. Матвіїв, К. Драган, Р. і А. Грицак, Кардаш, Мигалик, Е. Дочич, М. Завійська.
$10.00 — Я. Бемко, С. і А. Каша.

Разом $500.00
Анонімні 20.00

$520.00

На ВИХОВАННЯ СВЯЩЕНИКІВ

$50.00 — Scope Travel М. Гельбіґ.
$20.00 — Н. і Я. Бирбела, І. і Г. Кобасовські, Я. і О. Стеткевич.
$25.00 — П. і А. Штабалюк, В. і С. Палюга.
$15.00 — Карваш.
$10.00 — Родина Купчак, Родина Федун, Родина Яцусь.

Разом $205.00

Родина ділиться сумною вісткою з Друзями і Знайомими, що дня 5-го квітня 1990 р., несподівано помер

СИН, ЧОЛОВІК І БАТЬКО

бл. п.

МИКОЛА ЯЩУК-ПЕТРУСЬ

нар. 5-го липня 1948 р. в Німеччині.

ПАРАСТАС буде відправлений у вівторок, 10-го квітня 1990 р. о год. 8-ій веч. у похоронному заведенні Насевича при 109 E. Tabor Rd., Філядельфія, Па.

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА буде відправлена у середу, 11-го квітня 1990 р. о год. 9-ій ранку у православній катедрі св. Володимира при North 5th St. у Філядельфії, Па. Після Служби Божої Тлінні Останки будуть відправлені на цвинтар Long View на Факс Чейс, Па.

Осиротив:

дружину — МАРІЙКУ
дочок — СОНЮ І НАТАЛКУ
маму — СОНЮ ЯЩУК
батька — МИКОЛУ ЯЩУК
тещу — АННУ ОДОСІЙ
шваґра — ФЕДОРА ОДОСІЙ
шваґрову — ОЛЮ ОДОСІЙ

в Україні:

тітку — ЕВГЕНІЮ ШТУКУ
двоєрідного брата — МИКОЛУ ШТУКУ та його дружину д-р НЕЛЮ ШТУКУ
та близьчу і дальшу Родину

ВАЛЬТЕР ВАЛЛЬМАН, ПРЕМ'ЄР західньонімецького стейту Гессе, поставив вимогу, щоби війська ЗСА з його стейту були видалені, коли договорюватимуться про европейське роззброєння. У Гессе є найбільше скупчення американського війська в порівнянні з іншими стейтами Західньої Німеччини, включно із 60,000 вояків V корпусу американської армії. Ці домагання висловив В. Валльман у своєму листі до канцлера Західньої Німеччини Гельмута Коля. Речник V корпусу американської армії заявив, що будь-які відтягнення військ із Західньої Німеччини є узалежнене від вислідів східньозахідних переговорів, які тепер проходять у Відні.

До питання...

(Закінчення зі стор. 2)

якусь національно-державну авторитетність із можливими ще комплікаціями юридичного характеру державности при конфедераційній іще формі існування в Україні.

У київському повідомленні про дискусію в справі встановлення перших — так сказати ступенів хоч якоїсь суверенности України з присутністю „близько 200 дипломатів і знавців з центру", тобто з Москви (як можливо коммонвелтської уже столиці), тут можна додати нотатку, що на 200 присутніх в Києві, яка сотня оцих професійних людей у позакордонній службі були таки українського походження, які своєю фаховістю, а що найважливіше вродженою інтеліґенцією є окрасою совєтського дипломатичного корпусу в взаєминах із біля 150 державами, з якими СССР має довголітній посольський, консулярний зв'язок теж із особливими завданнями торговельно-фінансовими чи інвестиційними в країнах. Не від речі було б додати, що українським знанням будуються на Близькому Сході сталеварні електростанції, залізниць чи фабрики з капіталовкладом, у якому є мимоволі український відсоток у значній мірі...

Подано тут думки, ідеї до реалізації важливих державних проєктів, на які народ свідомий свого я чекав від років маючи наснагу бачити своє здібне молоде покоління з високими студіями із юридичної, економічної, транспортової та політичною дисциплінами із схильністю до зовнішнього ресорту взаємин.

У цьому питанні ясно стояти мусить особливе завдання студій із державних проблем при різних факультетах, включно із вивченням чужих мов, стан яких в Україні — за словами проф. Ю. Шевельова — (мовознавця) — „катастрофальні".

Коли в 1918-20 роках поставали майже кожного місяця ця чи інша нова держава народів Східньої Европи, ці „держави" є сьогодні з додатком „союзного" формату з такими національними назвами: Грузії, Вірменії, Білорусі чи Росії. Так в цьому випадку, до речі, було б поставити питання особливого порядку, встрановлення у столицях цих республік українські особливого значення „республіканські представництва", як це існувало до 1924 року в Москві... від УССР не згадуючи про консуляти гетьманської української держави в російських містах в питаннях національної опіки, репатріяції чи іншим завданням чисто комерційно-транспортного призначення.

У цьому обсягу перш за все треба би мати такі представництва в Чорноморській смузі у Грузії, недалекій Вірменії так як побажано булоб мати наші представництва в Чорноморській Туреччині чи Болгарії.

Відносно білорусів це ж нам сумежна республіка із примусовим там Поліссям (1,000.000 українців), в Росії 2,530.000 (крім Москви), де живе біля 300,000 українців (треба би мати й українське представництво культурних зв'язків на Кубані для біля 2,000.000 там українців, у Ростові для біля 150,000 етноукраїнського східнього Донбасу й Покалитвя на півночі, в Зеленому Клині із) 1,750.000 нашого люду там та на в Новосибірську, де проживає біля 600,000 українських поселенців. Не можна забути за рідних в Туркестані (біля 1,215.000 душ), де б потрібно було мати також своє опікунче представництво в Ташкенті. Всі оці статистичні дані за переписом 1970 року взяті зі річника: „Итоги Всесоюзной Переписи населения 1970 года т.IV, Москва, 1973.

Коли згадано на Київській конференції про „вільніші руки в Об'єднаних Націях, де Місія УССР має вже й консульський департамент" без права мати свій консулят у Ню Йорку, то само собою хіба найвища пора це питання виповнити своєрідною гласністю чи суверенізацією, бож Україна це республіка, яка де факто має економічні взаємини із біля 120 державами світу, „українські" що так сказати кораблі досягають до 70-ти портів (ЕУТ том 17-ий, Київ 1965, ст. 354-355), а в Києві маємо „аж" 12 чи 13 консулятів із т.зв. колись „соціялістичних республік" включно і від Монголії... Ясно гідність українського патріота сильно подразнена. Може в скорому часі престиж наш буде відновлений... Коли здійснилось би українізацію:

а) державного апарату із українською державною духовістю, через наявне повернення національних інсиґній і респектування республіканських кордонів із їх прикордонними зупинками для перевірки паспортних документів.

б) Коли настало б відчуття в закордонному світі української економічної політики та був видний респект до нового політичного положення України з її закордонним корпусом.

Без оцих симптомів, західній світ не буде сприяти акредитації українських дипломатів, як репрезентантів Української республіки із всіма юридичними правами за міжнародними законами. Це треба мати на увазі дуже серйозно, як у Києві, так і в Москві.

Книга...

(Закінчення зі стор. 2)

щах автор не вживає окремої транслітерації, а подає їх так, як їх дана особа вживала чи вживає.

Книга має справді всебічний характер, містить у собі багато цікавого матеріялу й є фактично добрим всестороннім довідником. Вона появилася тиражем 1,000 примірників (з яких майже усі в твердій оправі), у Видавництві ОО. Василіян, в серії II, як 45-ий том їхніх Записок.

Книгу, як уже сказано вище, видано англійською мовою, щоб зробити її більш доступною для наукового світу різних національностей та поінформувати широкий світ, що Українська Католицька Церква існує і, не зважаючи на початкові труднощі, розвивається й постійно росте. Звичайно, жаль, — як пише сам автор, — що книга не появилася також і українською мовою, але це було не під силу одній людині, що взялася за цю преважливу справу. Я просто подивляю розум та завзяття о. д-ра Дмитра Блажейовського, якому, до речі, в цьому році сповниться 80 років життя, що він зумів з честю виконати це важливе завдання, давши нам і нашій Церкві вікопомну пам'ятку, яка появилася своєчасно й стала гідним відзначенням першого Тисячоліття Християнства в Україні. Зробімо й ми свій скромний вклад у цю превелику справу — доможімо в розповсюдженні цієї цінної книги та найосновніше подбаймо, щоб вона знайшлася на полицях кожної більшої бібліотеки світу, бож це показник нашого розвитку на шляху до повного релігійного й національного відродження.

Замовлення й особистий чек на суму $65.00 ($5.00 на поштову оплату) проситься посилати на адресу: Rev. Dmytro Blazejowskyj, Casella Postale 5048, 00153 Roma Ostiense, Italy.

СПОРТОВІ ВІСТІ

Редагує Омелян Твардовський

УСВТ „Ч. Січ" втретє стала першуном у відбиванці ЮСВБА

Втретє в цьогорічному відбиванковому сезоні жіноча дружина „Ч. Січі" здобула звання чемпіонок турніру Відбиванкової Асоціяції ЗСА в окрузі Ґарден-Емпаєр. Звітовий турнір відбувся в неділю, 25-го березня ц.р. в спортових залях Технічного інституту Ню Джерзі в Нюарку з участю 10-ти дружин Ню Йорку і Ню Джерзі. Висліди змагань „Ч. Січі" в підгрупі „А": „Ч. Січ" — Лівінґстон ВК — 15:7, 15:(?); „Ч. Січ" — „Скай Вокерс" Н. Й. — 15:8, 15:10; „Ч. Січ" — Джерзі ҐВК — 15:10, 15:5; „Ч. Січ." — „Гобокінірс" ВК — 15:8, 16:14.

Кінцевий показник табелі ігор підгрупи „А"

		сети
1	УСВТ „Ч. Січ" Нюарк	8:0
2	„Гобокінірс" Н. Дж.	5:3
3	„Скай Вокерс" Н. Й.	5:3
4	Лівінґстон Н. Дж.	2:6
5	Джерзі ҐВК	0:8

Після закінчення ігор в обидвох підгрупах відбулися півфінальні змагання, в яких взяли участь по дві дружини, що зайняли чолові два місця.

Дружина „Ч. Січі" зустріла клюб „Енджел Фаєр" ВК з Південного Ню Джерзі, з яким виграла вислідом 15:9, 16:14 і таким чином дійшла до фіналу турніру.

В цьому ж часі дружина „Вейв" Н. Й. елімонувала клюб „Скай Вокерс" Н. Й. В завзятому і доволі емоційному фіналі „Ч. Січ" виграла з цим сильним клюбом, яким є „Вейв", вислідом — 15:11, 16:14 і остаточно втретє в цьому році здобула звання чемпіонок. На особливе відзначення в цьому турнірі заслуговує ціла дружина, але треба відмітити одчайдушну гру Н. Моравської — викладачки та стиначок Д. Маркусь і І. Баль. Солідно й з посвятою заграли усі змагуни нашої дружини: С. Лопатовська, Л. Андерсон, А. Као, М. Орел-Вітман і Л. Нілий. Велике признання належить Соні Моравській-Галій, провідниці, що вже довгі роки грає в складі нашої дружини та успішно нею завідує, як теж Павлові Галієві, тренерові, який зумів піднести рівень дружини до однієї з найкращих в Ню Джерзі. На жаль, „Ч. Січ" нині єдина українська жіноча відбиванкова дружина в ЗСА, що бере участь в офіційних турнірах Відбиванкової Асоціяції ЗСА. Тому приємно, що ця наша дружина під англомовною назвою „Юкреїнян Січ" так успішно репрезентує цю назву в американському довкіллі.

Відбиванкарі „Ч. Січі" — треті в турнірі ЮСВБА

В неділю, 1-го квітня ц. р., чоловіча відбиванкова дружина „Ч. Січі" взяла участь в черговому турнірі Відбиванкової Асоціяції ЗСА, який відбувся в м. Воррені, Н. Дж. В цьому турнірі змагалося усіх 15 дружин округи Ґарден-Емпаєр. На початку ігри проходили в трьох рівнорядних підгрупах по п'ять дружин, після яких відбулися кінцеві розгривки за першенство турніру. Вислїи „Ч. Січі": „Ч. Січ" — Персипені ВК — 9:14, 15:7; „Ч. Січ" — Вудбридж ВК — 15:8, 17:15; „Ч. Січ" — „Стейк Фар"ВК — 15:11, 15:10; „Ч. Січ" — „Калефен Біч" ВК — 10:15, 12:15.

Згідно з цими вислідами „Ч. Січ" зайняла друже місце у своїй підгрупі і цим самим ввійшла до чвертьфіналу турніру, в якому зазнала поразки з клюбом Воррен — 10:15, 11:15 і таким чином зайняла третє місце. Склад „Ч. Січі" в цьому турнірі: М. Олесницький, А. Стасюк, А. Гладкий, Д. Савицький, А. Ґной і П. Боднар.

УСВТ „Ч. Січ" — польський СК — 0:1

У чергових змаганнях за чемпіонат І-ої дивізії Ґарден Стейт ліги, що відбулися в неділю, 1-го квітня, футбольна дружина „Ч. Січі" зазнала поразки з польським клюбом з м. Перт Амбой, мінімальним вислідом — 0:1. До перерви вислід був 0:0. В другій половині „січовики" мали кілька добрих нагод відкрити конто, одначе стрільці нашого нападу не зуміли їх використати. В свою чергу, рутиновані польські футболісти мали менше можливостей і все таки в 52-ій хвилині здобули ґоля, який, як показалося, перерішив долю тієї зустрічі. Інша річ, „січовики" виступили до цих змагань в значно ослабленому складі, в якому бракувало М. Дворського, М. Торія, С. Сабрія, Мелета, Брієнзи і Келі.

(от)

УСК Ню Йорк — ГФК, Н. Й. — 6:0

В неділю, 1-го квітня ц. р. відбулися чергові ігри за чемпіонат ІІІ-ої дивізії Космополітальної ліги Ню Йорку. Перша дружина УСК-у зустріла новика дивізії клюб ГФК, зложений з ірляндських футболістів. Як і можна було сподіватися, наші футболісти домінували в цих змаганнях і гра, що проходила ввесь час на половині гостей, закінчилася в 45-ій хвилині, коли вислід вже був 6:0. Після закінчення гри в першій половині, суперники відмовилися від гри в другій половині і поїхали додому. Очевидно цим антиспортивним вчинком вони не тільки повезли „півдозена" ґолів і втратили дві точки, але і будуть покарані дисциплінарною комісією ліги.

Ґолі для нашої дружини здобули: Сільва (3), Гернандес, Коваленко і Сантос.

Друга дружина УСК-у зазнала поразки в своїх першенських змаганнях з клюбом Ст. Барнабас вислідом 0:3.

С.К.

Лише один — українською мовою

Під таким заголовком київська „Спортивна газета" в числі з 20-го березня ц. р. помістили таку вістку: „У одній із наших добірок було надруковано адресу любителя спорту із США. Звичайно ж, на його адресу посилалися листи з України з пропозицією про обмін спортивною атрибутикою, літературою. М. Дейчаківський акуратно відповів своїм адресатам і надіслав чергового листа до редакції.

Приємно усвідомлювати, що так багато людей зацікавлені контактом із зарубіжними любителями спорту. Але лише один колекціонер звернувся до мене українською мовою. Не хочеться вірити, що всі читачі „Спортивної газети" її не знають. Тут радше брак національної гідности та почуття мовної меншевартості. Доля змусила мене оволодіти сімома мовами, але при цьому я не вважаю, що українська не підходить для інтернаціонального спілкування,а гідна лише для домашнього вжитку. Тому щиро співчуваю всім жертвам такого ставлення до рідного слова, жалію всіх, хто перебуває у смузі духовного рабства... Лікар М. Дейчаківський, США. Барр Роад".

Йдеться тут про д-ра Дейчаківського з околиць Клівленду, колишнього визначного українського футболіста, постійного читача „Спортових Вістей" „Свободи". Гратулюємо д-ві Дейчаківському за дуже влучний і на часі лист, який, без сумніву, зробить між читачами „Спортивної газети" корисну, національно-усвідомлюючу роботу.

Фестиваль пісні і танцю в Чикаґо

В кінці минулого року в Чикаґо створено Товариство Сприяння Рухові. За цей час воно влаштувало понад два десятки доповідей та зустрічів з відомими діячами НРУП та визначними науковцями з України, провело успішну коляду, зібрало певну суму грошей, з яких дало 15,000 дол. на придбання різних потрібних речей жертвам Чорнобиля, на другий літак в Україну, та покрило кошти подорожі двом стейтовим законодавцям Іллиной, Миронові Кулясові, стейтовому репрезентантові, та Володимирові Дудичеві, стейтовому сенаторові, які були в Україні під час перших виборів депутатів.

В неділю, 1-го квітня, старанням товариства влаштовано добродійний концерт релігійної й народної музики у виконанні хору української православної церкви св. Андрія під керівництвом д-ра Василя Трухлого в американській католицькій катедрі на Стейт вулиці для американського громадянства. Прибуток з концерту призначений на поміч дітям-жертвам Чорнобиля.

Тепер Товариство Сприяння Рухові готовиться до великого фестивалю пісні й танцю, що відбудеться в суботу, 5-го травня, о год. 7ій вечора, в авдиторії школи Лейн Тек при перехресті булиць Вестерн і Еддісон. В цім фестивалі візьмуть участь мистецькі одиниці: хор „Сурма" та хор „Байда", танцювальні групи „Громовиця" і „Україна", які своїми виступами в Чикаґо та за його межами здобули популярність і пошану.

✝ ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

МИХАЙЛО В. КУЛЬЧИЦЬКИЙ, член УНС Відд. 94-го ім. Маркіяна Шашкевича в Гемтремку, Миш., помер 21-го січня 1990 року на 82-му році життя. Нар. 6-го вересня 1907 року в Пітсбурґу, Па. Залишив у смутку дружину Мері, дочку Дороті Подолскі з мужем Франком, дві внучки, шестеро правнуків, брата Волтера і сестру Тіллі. Похорон відбувся 24-го січня 1990 року на цвинтарі Мт. Олівет в Дітройті, Миш.

Вічна Йому Пам'ять!

Секретар

АЛЕКСАНДЕР ГАЙДАЙ, член УНС Відд. 345-го ім. Б. Хмельницького в Міннеаполіс, Мінн., помер 26-го серпня 1985 року на 89-му році життя. Нар. 1896 року в Житомирщині, Україна. Членом УНС став 1950 року. Залишив у смутку сина з невісткою, внуків та родину в Україні. *Похорон відбувся 29-го серпня* 1985 року на цвинтарі Сансет Меморіял в Міннеаполіс, Мінн.

Вічна Йому Пам'ять!

М. Каркоць, секр.

ЮРІЙ П. СУРАНОВИЧ, член УНС Відд. 53-го ім. св. Миколая в Пітсбурґу, Па., помер 15-го лютого 1990 року на 45-му році життя. Нар. 15-го червня в Пітсбурґу, Па. Членом УНС став 1945 року. Залишив у смутку маму Анну і брата Стефана. Похорон відбувся на цвинтарі св. Миколая в Пітсбурґу, Па.

Вічна Йому Пам'ять!

Д. Головатий, секр.

ЮЛІЯ ГЛАДИШ, член УНС Відд. 291-го ім. Т. Шевченка в Клівленді, Огайо, померла 24-го грудня 1989 року на 91-му році життя. Нар. 11-го вересня 1898 року в Польщі. Членом УНС стала 1936 року. Залишила у смутку дочку Ірену Томлісон, сина Александра, 10 внуків і 15 правнуків. Похорон відбувся 30-го грудня 1989 року на цвинтарі Бруклин Гайтс в Клівленді, Огайо.

Вічна Їй Пам'ять!

Віра Напора, секр.

МИХАЙЛО ПРОТАС, член УНС Відд. 39-го Т-ва „Українська Січ" в Сиракюзах, Н. Й., помер 11-го грудня 1989 року на 78-му році життя. Нар. 1913 року в селі Довге, Україна. Членом УНС став 1962 року. Залишив у смутку сина Володимира, дочку Евгенію з родиною в Україні та внуків. Похорон відбувся 14-го грудня 1990 року на місцевім цвинтарі в Кортленді, Н.Й.

Вічна Йому Пам'ять!

Управа Відділу

АНДРІЙ КУЗЬМА, член УНС Відд. 121-го ім. св. Василія в Ембридж, Па., помер 22-го лютого 1990 року на 67-му році життя. Нар. 13-го червня 1922 року в Елмора, Па. Членом УНС став 1953 року. Залишив у смутку дочок Ненсі Пагані і Енн Каттерсон. Похорон відбувся 25-го лютого 1990 року на цвинтарі свв. Петра і Павла в Ембридж, Па.

Вічна Йому Пам'ять!

Василь Гладьо, секр.

ЛЕВ КАЗІЄВИЧ, член УНС Відд. 183-го ім. Івана Мазепи в Дітройті, Миш., помер12-го січня 1990 року на 83-му році життя. Нар. 20-го лютого 1907 року в Україні. Членом УНС став 1950 року. Залишив у смутку дружину Ольгу, дочку Теодозію Федак, синів Богдана і Ігоря і кілька внуків. Похорон відбувся в Лейквуд Крематорії, Лейквуд, Кольорадо.

Вічна Йому Пам'ять!

Катерина Назарк, секр.

ТЕОДОР БЕКІШ, член УНС Відд. 53-го ім. св. Миколая в Пітсбурґу, Па., помер 9-го лютого 1990 року на 77-му році життя. Нар. 12-го червня 1912 року. Членом УНС став 1930 року. Залишив у смутку дружину Анну, 3 дочки, 1-го сина, 3 сестри, 11-внуків і 19 правнуків. Похорон відбувся на цвинтарі св. Марії в Савтґейт, Миш.

Вічна Йому Пам'ять!

Дмитро Головатий, секр.